

**Результати моніторингу та періодичного перегляду ОП
«Моделювання, конструювання та художнє оздоблення виробів легкої
промисловості» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та інших
процедур її якості у 2023/2024 н. р.**

(затверджено рішенням Вченої ради факультету мистецтв і моди від 13 червня
2024 р., протокол №13)

Інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою «Моделювання, конструювання та художнє оздоблення виробів легкої промисловості», реалізуються через представників здобувачів вищої освіти у робочій групі з розробки та модернізації змісту та наповнення ОП, через активне залучення здобувачів вищої освіти до реалізації наукових досліджень, заходів академічної мобільності, професійної діяльності тощо.

У відповідності до Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) у КНУТД (<https://drive.google.com/file/d/1QOPMeKVnMsMoe1Qn0QlFQI-6j7QwHOP8/view>) та Положення про моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм у Київському національному університеті технологій та дизайну (<https://drive.google.com/file/d/1KgnI4nDbG0y70ffACQEXe6GME-KwEXm0/view>) щорічно проводиться опитування зацікавлених сторін з метою моніторингу актуальності (<https://www.knutd.edu.ua/ekts/monitoring/>).

У 2023 році опитування проведено за такими категоріями учасників освітнього процесу за ОП «Моделювання, конструювання та художнє оздоблення виробів легкої промисловості»:

1. Моніторинг процесу вивчення дисциплін.
2. Моніторинг результатів освітньої програми очима стейкхолдерів.
3. Моніторинг результатів академічної доброчесності та вивчення інформованості щодо вирішення конфліктних ситуацій.
4. Моніторинг результатів академічної свободи та студентоцентрованого підходу в навчанні.

Основними принципами опитування здобувачів вищої освіти є студентоцентричність (усвідомлення того, що думка здобувачів є одним з найвагоміших чинників у формуванні рішень щодо покращення якості освіти та освітнього процесу), анонімність та добровільність.

1. Моніторинг процесу вивчення дисциплін здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (опитування здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти)

Моніторинг у 2023/2024 н. р. проведено за допомогою опитування здобувачів вищої освіти за освітніми компонентами згідно з освітньо-професійною програмою.

Моніторинг навчального процесу та результатів вивчення дисциплін ОП «Моделювання, конструювання та художнє оздоблення виробів легкої промисловості» складається з блоків питань щодо організації освітнього процесу, особливостей викладання дисциплін, умов реалізації освітньої діяльності тощо.

Опитування проведено протягом 2023/2024 навчального року.

Основними принципами опитування здобувачів вищої освіти є принцип студентоцентризму (усвідомлення того, що думка здобувачів є одним з найвагоміших чинників у формуванні рішень щодо покращення якості освіти та освітнього процесу) та принцип анонімності та добровільності.

За результатами опитування складено діаграми, що ілюструють відсоток позитивних відповідей на питання стосовно вивчення рівня задоволеності здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, щодо функціонування механізмів організації навчального процесу, викладацької діяльності освітніх компонент, умов реалізації освітньої діяльності, зацікавленості здобувачів вищої освіти освітніми компонентами.

Перший блок питань стосувався організації навчання з освітніх компонентів.

Переважає більшість опитаних вважає, що дотримується розклад забезпечує достатню регулярність проведення лекцій, занять та інших видів навчальної діяльності (рис. 1).

Чи забезпечує розклад достатню регулярність проведення лекційних занять та виконання самостійної роботи?

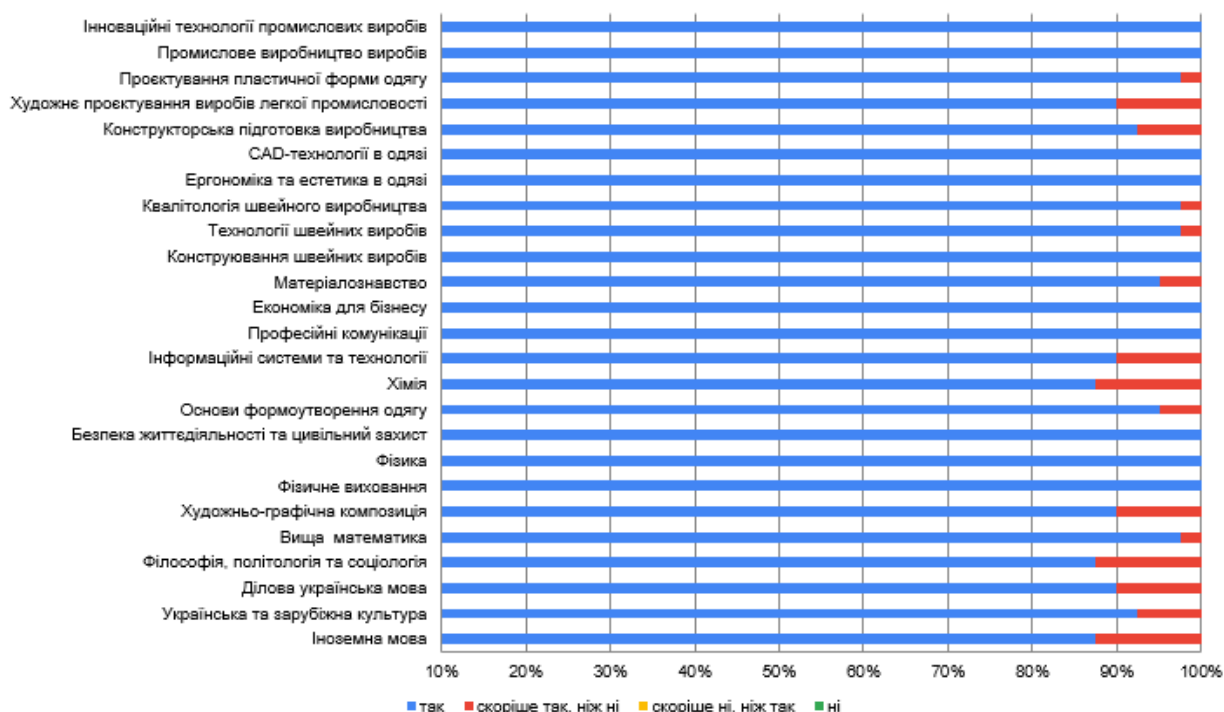

Рисунок 1 – Чи забезпечує розклад достатню регулярність проведення лекційних занять та виконання самостійної роботи?

Наступним запитанням опитування було «Чи достатні раніше набуті знання для розуміння тем (модулів), що викладаються в рамках дисципліни?». Для 25 дисциплін, що викладаються в рамках ОП «Моделювання, конструювання та художнє оздоблення виробів легкої промисловості» рівень раніше набутих знань для розуміння тем є достатнім. Здобувачі вищої освіти вважають, що для розуміння тем, що викладаються в рамках дисциплін, отриманих раніше знань було скоріше достатньо, ніж ні (рис. 2). А саме 94% здобувачів вищої освіти, які взяли участь в опитуванні, відповіли «так» і 5% – «скоріше так, ніж ні».

Рисунок 2 – Чи достатні раніше набуті знання для розуміння тем (модулів), що викладаються в рамках дисципліни?

На запитання, «Чи відповідає обсяг навчального навантаження з дисципліни кредитам, що присвоюється?» за всіма дисциплінами отримано позитивний відгук (рис. 3). Майже 97% здобувачів вищої освіти, які взяли участь в опитуванні, відповіли «так» на запитання. Загалом це свідчить про раціональний обсяг навчального навантаження.

Рисунок 3 – Чи відповідає обсяг навчального навантаження з дисципліни кредитам, що присвоюються?

Наступним було питання «Чи є матеріал, представлений в підручниках та інших навчальних посібниках, достатнім для дослідження і вивчення дисципліни?». В залежності від дисципліни, що вивчається, відповідь «так» дали від 81,2% до 93,1% здобувачів вищої освіти, які взяли участь у опитуванні. (рис. 4). З метою підвищення цього показника викладачами, що забезпечують виконання освітньо-професійної програми ведеться активна публікаційна активність.

Рисунок 4 – Чи є матеріал, представлений в підручниках та інших навчальних посібниках, достатнім для дослідження і вивчення дисципліни?

Останнє питання блоку стосується чіткості форм, умов та методів проведення підсумкового контролю (рис. 5). Більшість респондентів відповіли «так». Прозорість форм, умов і методів контролю висвітлено в силабусі та робочій програмі навчальної дисципліни, з якими здобувач вищої освіти ознайомлюється в модульному середовищі освітнього процесу (МСОП) КНУТД, на сайті університету та на першому занятті з викладачем.

Другий блок питань стосується викладацької діяльності. Метою є визначення, чи достатньою мірою учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів.

На запитання «Чи дотримується розклад лекцій, занять та інших видів навчальної діяльності?» від 79% до 94% опитаних дали відповідь «так», що є досить високим показником (рис. 6).

На запитання «Чи стимулює викладач інтерес до дисципліни, чи мотивує до її вивчення?» (рис. 7) переважна кількість здобувачів вищої освіти відповіли «так».

Рисунок 5 – Чи чітко визначені форми, умови, методи проведення підсумкового контролю?

Рисунок 6 – Чи дотримується розклад лекцій, занять та інших видів навчальної діяльності?

Рисунок 7 – Чи стимулює викладач інтерес до дисципліни, чи мотивує до її вивчення?

На запитання «Чи розкриває викладач тему в чіткій, ясній формі?» (рис.8) від 90 до 100% опитаних здобувачів вищої освіти дали відповідь «так», що є високим показником.

Рисунок 8 – Чи розкриває викладач тему в чіткій, ясній формі?

Також переважна більшість зазначила, що для вивчення дисциплін досить важливими є такі об'єднуючі (інтегративні) види навчальної діяльності, як семінари, лабораторні та практичні заняття (рис. 9).

Рисунок 9 – Чи корисні для вивчення дисципліни такі об'єднуючі (інтегративні) види навчальної діяльності, як семінари, лабораторні та практичні заняття?

Наступним запитанням даного блоку було «Якщо семінари, лабораторні та практичні заняття проводять інші викладачі, чи розкривають вони тему, що вивчається, чітко і зрозуміло?». Більшість опитаних відповіли «так» (рис. 10).

Рисунок 10 – Якщо семінари, лабораторні та практичні заняття проводять інші викладачі, чи розкривають вони тему, що вивчається, чітко і зрозуміло?

Досить позитивними є відповіді на запитання «Чи здійснюється вивчення дисципліни відповідно до робочої програми дисципліни?» Майже 96% респондентів дали відповідь на це питання «так» (рис. 11).

Чи здійснюється вивчення дисципліни відповідно до робочої програми дисципліни?

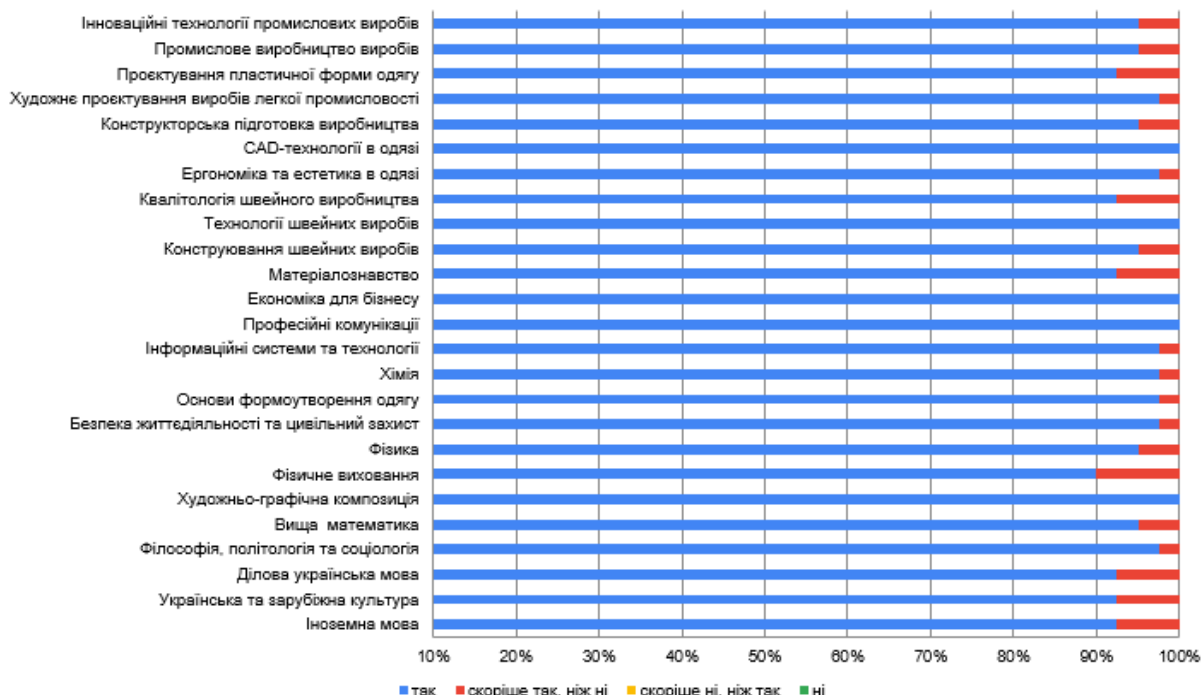

Рисунок 11 – Чи здійснюється вивчення дисципліни відповідно до робочої програми дисципліни?

Переважна більшість опитаних вважає, що викладач відповідає на запитання слухачів та дає додаткові пояснення (рис. 12).

Чи відповідає викладач на питання слухачів, дає додаткові пояснення?

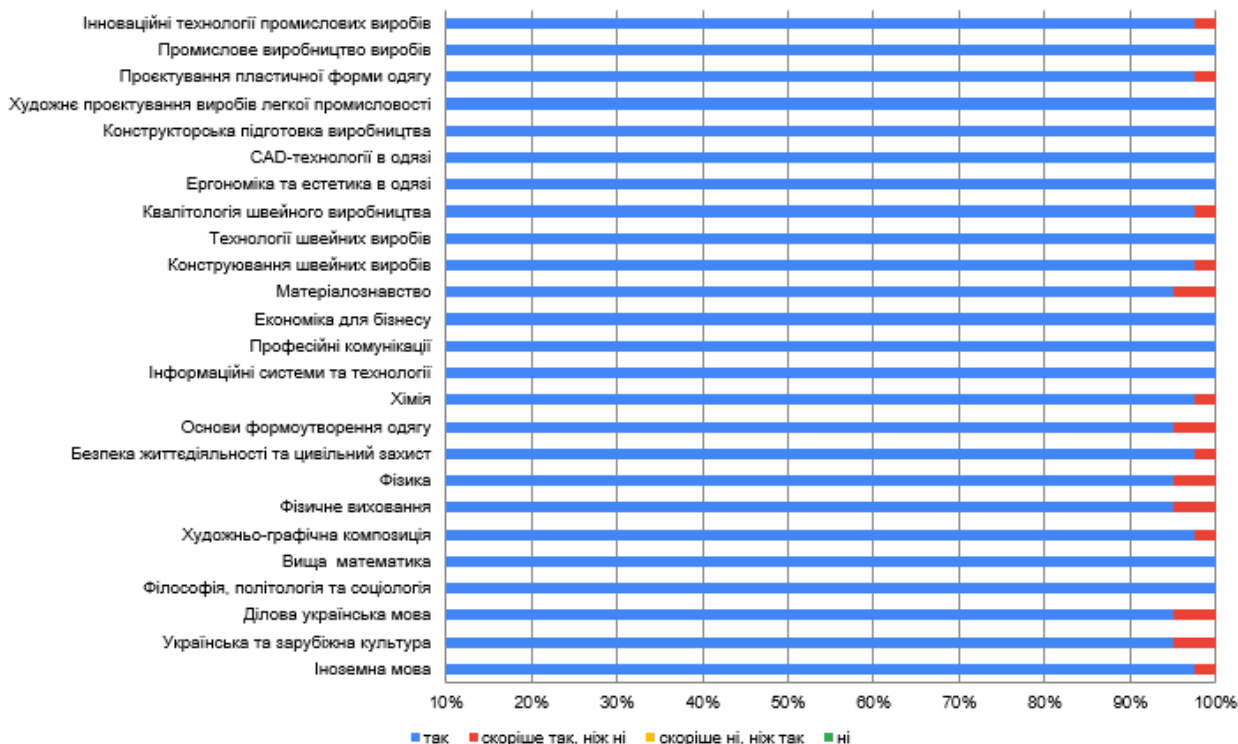

Рисунок 12 – Чи відповідає викладач на питання слухачів, дає додаткові пояснення?

Третій блок запитань висвітлює умови реалізації освітньої діяльності з дисциплін. Перше питання блоку «Чи достатньо добре обладнані аудиторії та кабінети для проведення семінарів, лабораторних і практичних занять?», від 96% опитаних студентів відповіли на це питання «так», а 3% – «скоріше так, ніж ні» (рис. 13).

Рисунок 13 – Чи достатньо добре обладнані аудиторії та кабінети для проведення семінарів, лабораторних і практичних занять?

Другим питанням даного блоку є «Чи підходять аудиторії для проведення занять з дисципліни (кількість місць, видимість, чутність)?». Більшість здобувачів освіти відповіли «так» (рис. 14). Щорічно аудиторний фонд та матеріально-технічна база оновлюються у відповідності до потреб ОП та пропозицій усіх учасників освітнього процесу.

Всього за блоком питань стосовно умов реалізації освітньої діяльності з дисципліни на питання блоку більшість респондентів відповіли позитивно. Це свідчить про достатні умови реалізації освітньої діяльності за освітніми компонентами освітньої програми.

Четвертий блок стосується зацікавленості дисциплінами. Від 79,5% до 91,7% опитаних стверджують, що теми, які вивчаються в рамках дисциплін є цікавими (рис. 15).

Чи підходять аудиторії для проведення занять з дисципліни (кількість місць, видимість, чутність)?

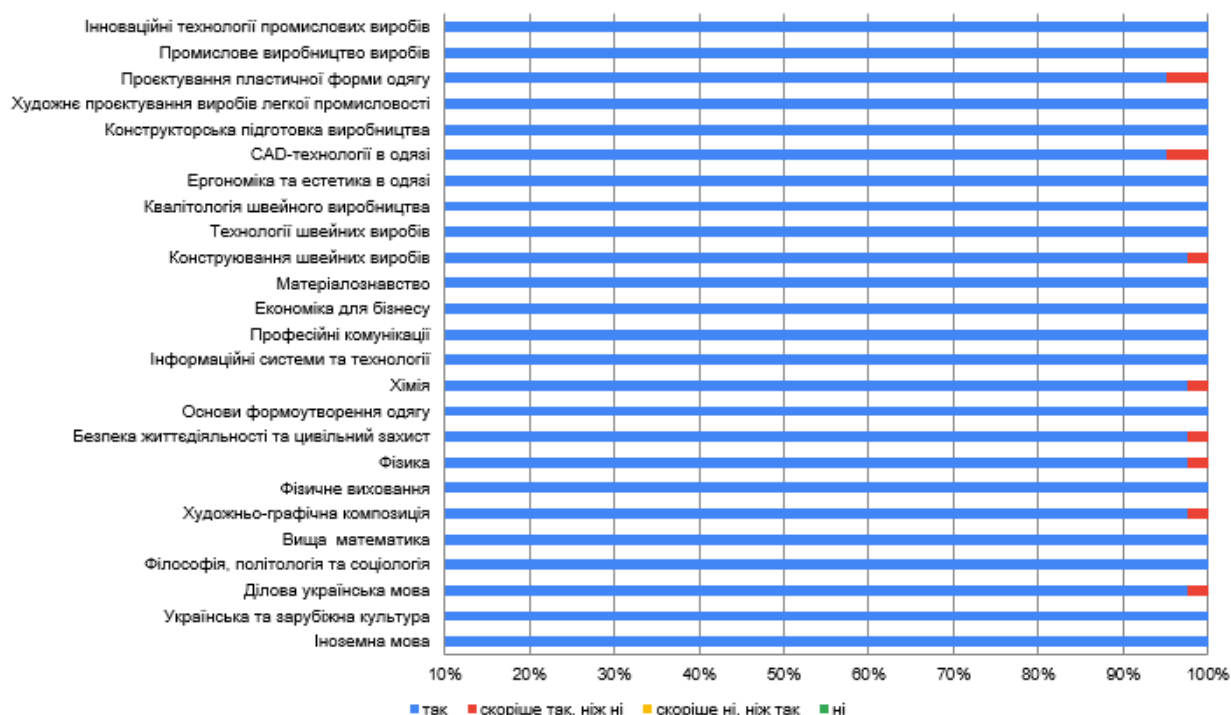

Рисунок 14 – Чи підходять аудиторії для проведення занять з дисципліни (кількість місць, видимість, чутність)?

Чи викликають інтерес теми, що вивчаються в рамках дисципліни?

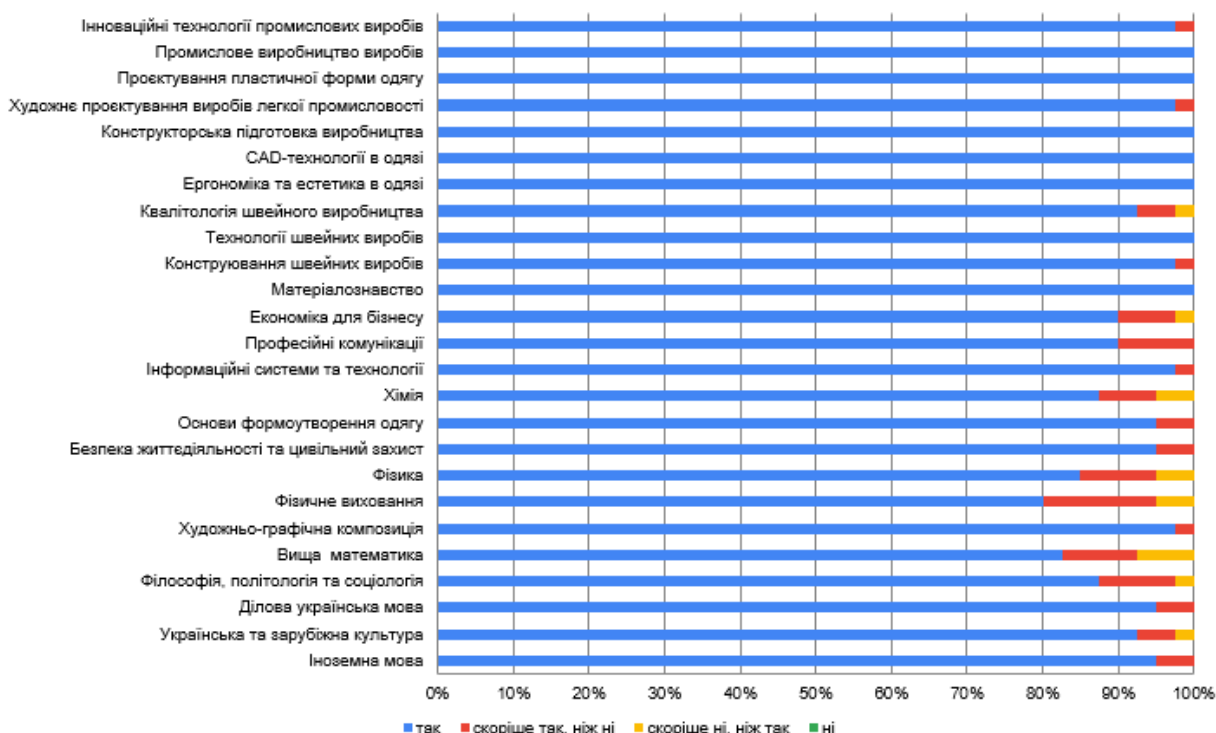

Рисунок 15 – Чи викликають інтерес теми, що вивчаються в рамках дисципліни?

За результатами проведеного опитування здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти щодо моніторингу змісту та якості викладання навчальних дисциплін освітньої програми «Моделювання, конструювання та художнє оздоблення виробів легкої промисловості», зроблено

висновок, що рівень задоволеності здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти навчальними дисциплінами, методами навчання і викладання є достатньо високим.

2. Моніторинг результатів освітньої програми очима стейкхолдерів.

Моніторинг результатів освітньої програми очима стейкхолдерів складається з питань щодо думок випускників ОП та роботодавців про освітню програму, організацію реалізації ОП, умови реалізації ОП з дисциплін, служби підтримки здобувачів, ефективності освітнього процесу.

Висновок: стейкхолдери зазначили (рис.16), що сучасному реальному стану виробництва і бізнесу повністю відповідають 82% випускників, а 18% швидше відповідають.

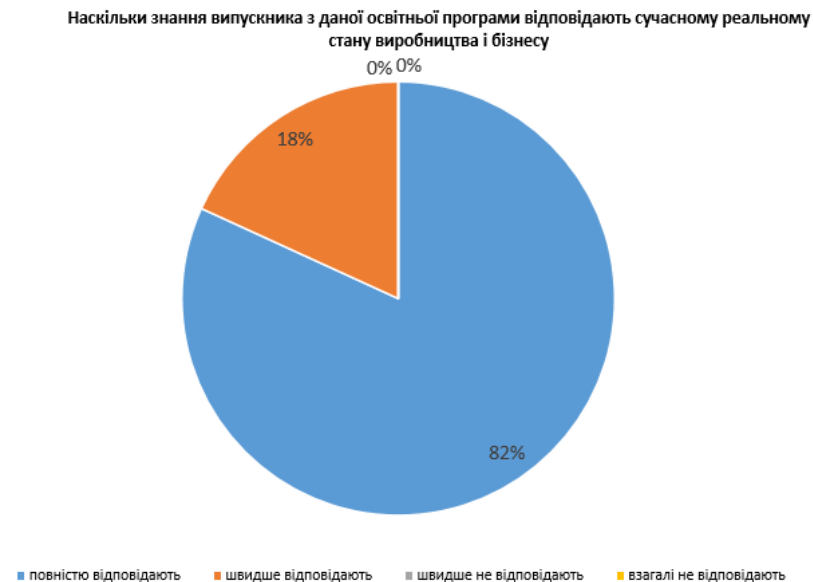

Рисунок 16 – Наскільки знання випускника з даної освітньої програми відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу

Аналіз результатів опитування щодо п'яти найбільш важливих компетентностей випускника для роботи за фахом (рис.17) показав, що для більшості респондентів важливими компетентностями є: «Здатність застосовувати знання на практиці» та «Засвоєння основ базових знань з професії».

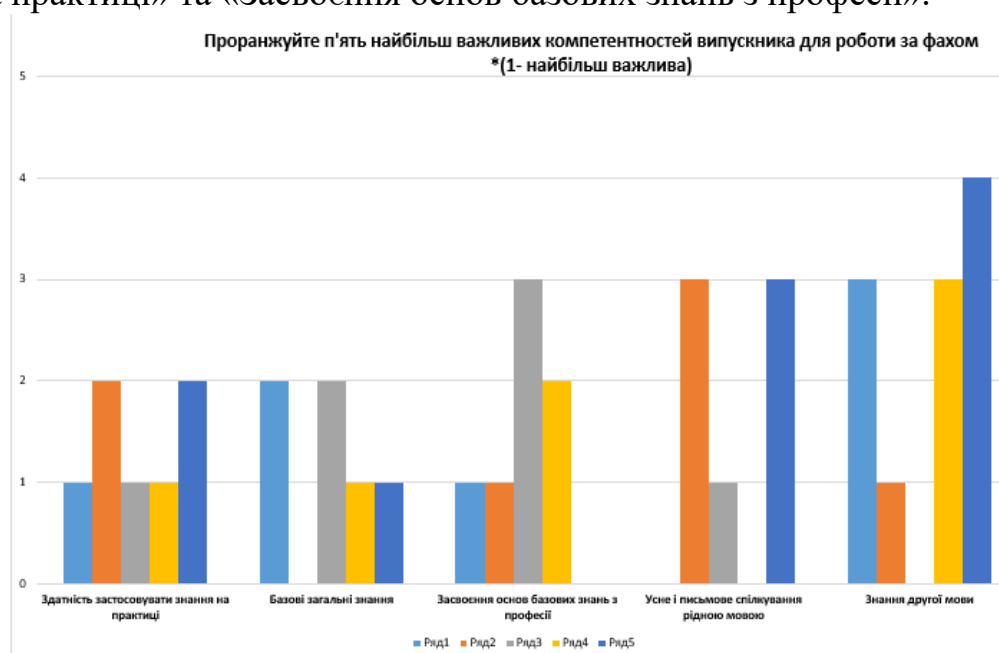

Рисунок 17 – Ранжування п'яти найбільш важливих компетентностей випускника для роботи за фахом

Аналіз результатів опитування щодо шести найбільш важливих компетентностей випускника для роботи за фахом (рис.18) показав, що для більшості респондентів важливими компетентностями є: «Дослідницькі навички і уміння», «Здатність до навчання» та «Здатність пристосовуватись до нових ситуацій», «Здатність породжувати нові ідеї (креативність)» та «Прийняття рішень».

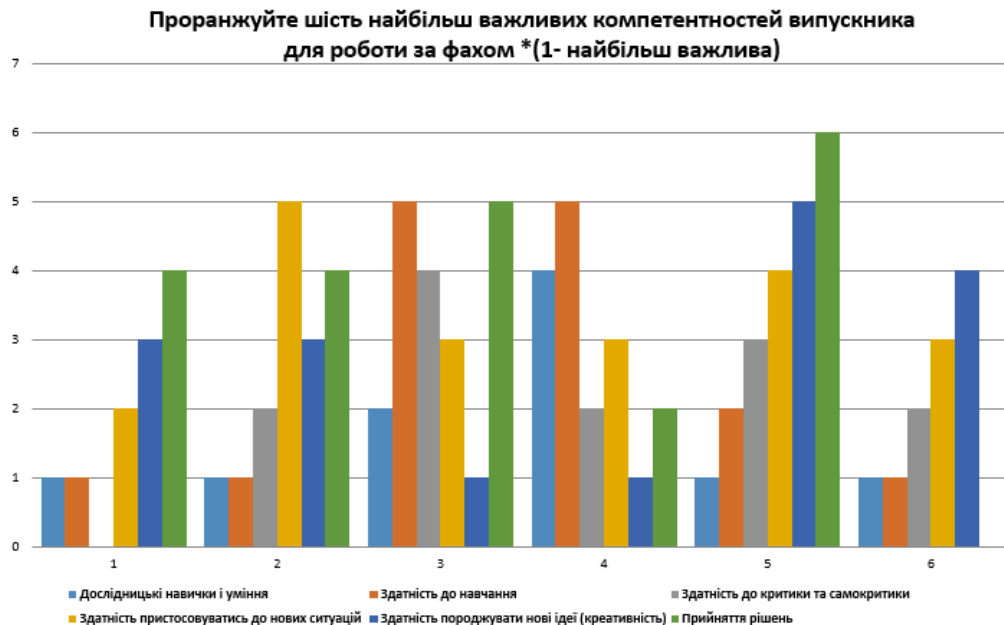

Рисунок 18 – Ранжування шести найбільш важливих компетентностей випускника для роботи за фахом

Аналіз результатів опитування щодо оцінки якості та навичок випускників показав, що стейкхолдери в більшості високо оцінили «Рівень загальнотеоретичної підготовки» та «Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями», «Ведення ділової документації» (рис. 19).

Оцініть якості та навички випускників за п'ятибальною шкалою *від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень)

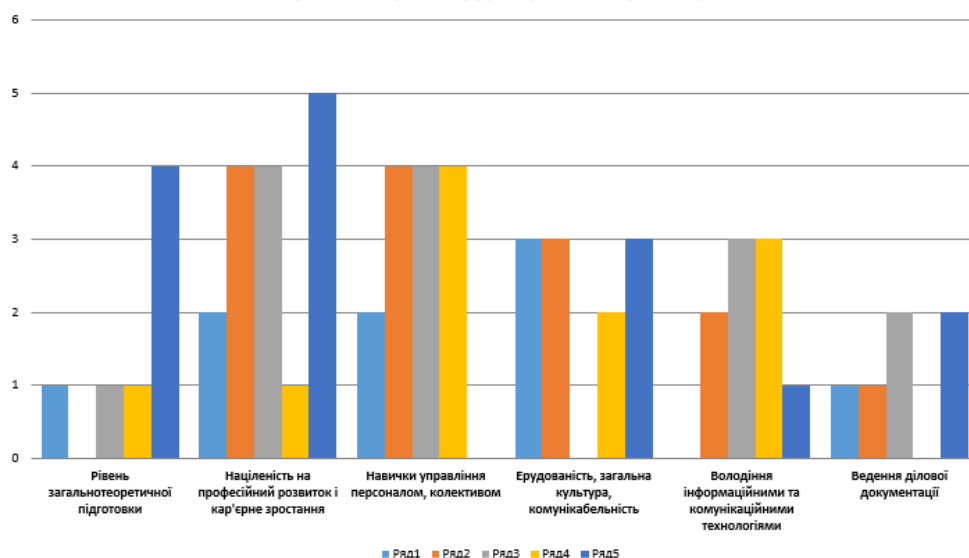

Рисунок 19 – Оцінка якості та навичок випускників за п'ятибальною шкалою

Рисунок 20 – Оцінка якості та навичок випускників за п'ятибальною шкалою

Стейкхолдери відмітили, як одним з найбільш необхідних складових освітньої програми є залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах (рис.20).

3. Моніторинг результатів академічної доброчесності та вивчення інформованості щодо вирішення конфліктних ситуацій

Моніторинг результатів академічної доброчесності та вивчення інформованості щодо контрольних заходів, оцінювання здобувачів, академічної доброчесності та вивчення інформованості щодо вирішення конфліктних ситуацій у КНУТД, з метою усунення недоліків і надання дієвої допомоги усім учасникам освітнього процесу. В опитуванні прийняли участь здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти факультету мистецтв і моди, освітньої програми «Моделювання, конструювання та художнє оздоблення виробів легкої промисловості» (рис. 21).

Розподіл респондентів за курсами навчання

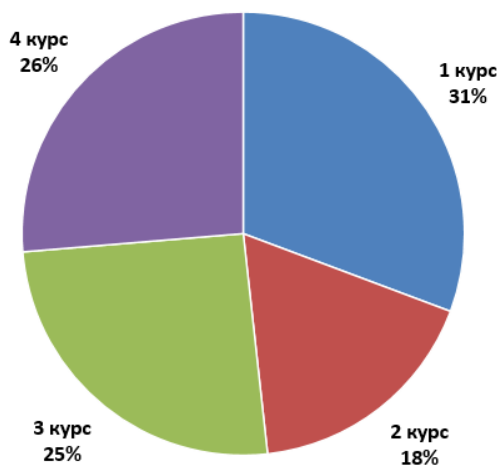

Рисунок 21 – Розподіл респондентів за курсами навчання

На питання «Де Вам зручніше ознайомлюватись із силабусом навчальної дисципліни?» 100% респондентів відповіли, що скористались платформою електронного навчання КНУТД (Модульне середовище) (рис. 22). Розподіл відповідей на питання «Чи мали Ви можливість повторної здачі екзаменів?» представлено на рис. 23.

Де Вам зручніше ознайомлюватись із силабусом навчальної дисципліни?

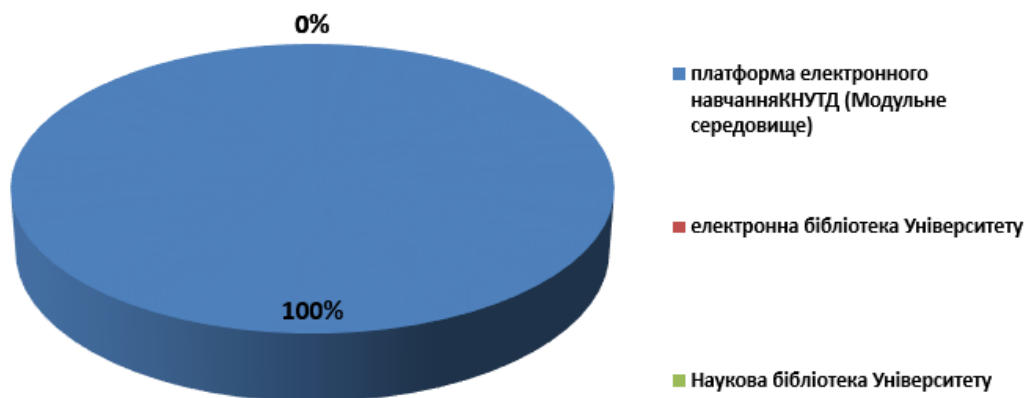

Рисунок 22– Можливість повторної здачі екзаменів

Чи мали Ви можливість повторної здачі екзаменів?

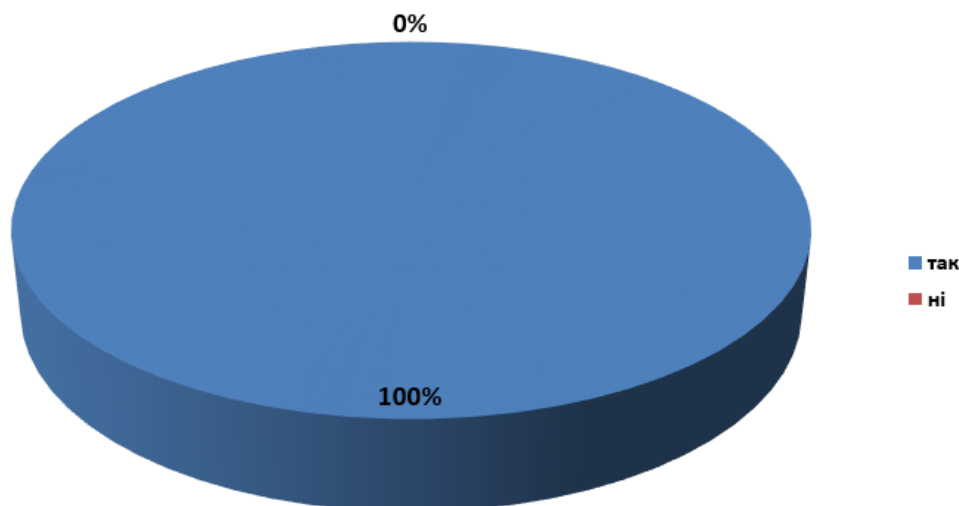

Рисунок 23 – Чи мали Ви можливість повторної здачі екзаменів?

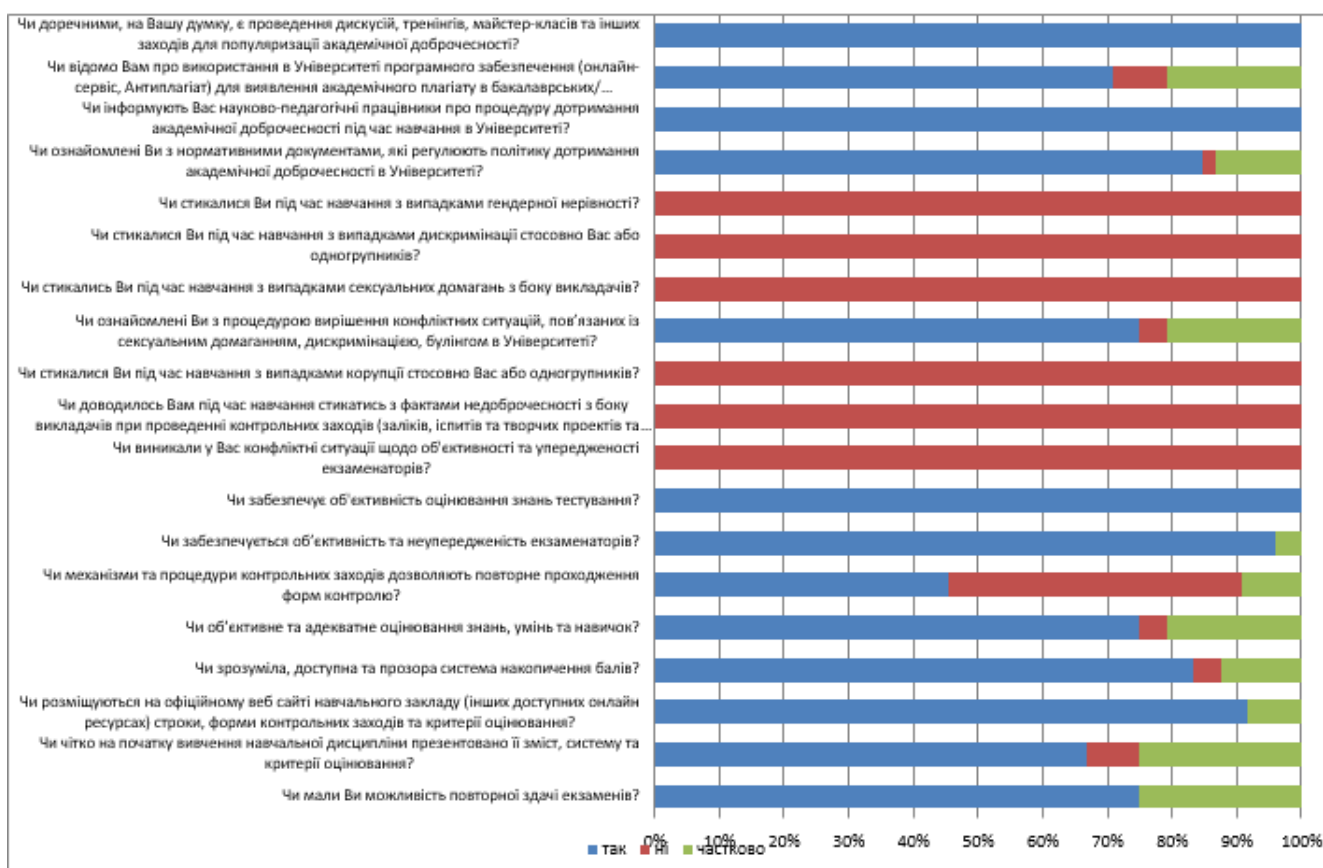

Рисунок 24 – Результати опитування щодо принципів доброчесності під час навчального процесу.

Висновок: більшість здобувачів вищої освіти не стикалися з випадками недоброчесності з боку викладачів, корупцією, дискримінацією та іншими. При цьому в середньому 63,7 % респондентів позитивно відповіли на питання, пов'язані із ознайомленням з академічною доброчесністю КНУТД та іншими механізмами та процедурами їх дотримання.

4. Моніторинг результатів академічної свободи та студентоцентрованого підходу в навчанні.

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої світи щодо відповідності форм, методів (нових методів) навчання та викладання принципам академічної свободи та студентоцентрованого підходу в навчальному процесі КНУТД з метою усунення недоліків і надання дієвої допомоги усім учасникам освітнього процесу.

На питання «Чи задовольняє Вас якість освітніх послуг, які надає Університет?» 85% респондентів відповіли позитивно (рис. 25).

Чи задовольняє Вас якість освітніх послуг, які надає Університет?

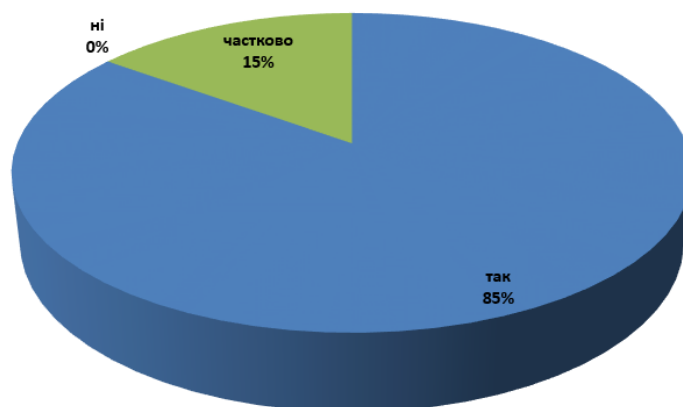

Рисунок 25 – Чи задовольняє Вас якість освітніх послуг, які надає Університет?

На питання «Чи плануєте Ви в подальшому підвищити рівень своєї освіти?» 75% респондентів відповіли позитивно (рис. 26).

Чи плануєте Ви в подальшому підвищити рівень своєї освіти?

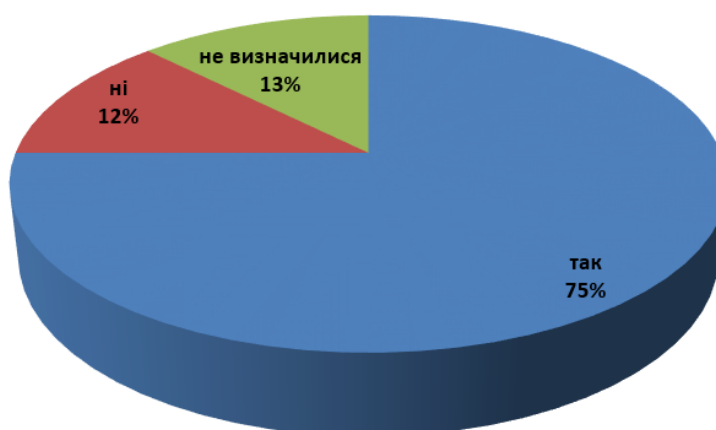

Рисунок 26 – Чи плануєте Ви в подальшому підвищити рівень своєї освіти?

На питання «Чи працюєте Ви під час навчання?» 21% респондентів відповіли позитивно (рис. 27).

Чи працюєте Ви під час навчання?

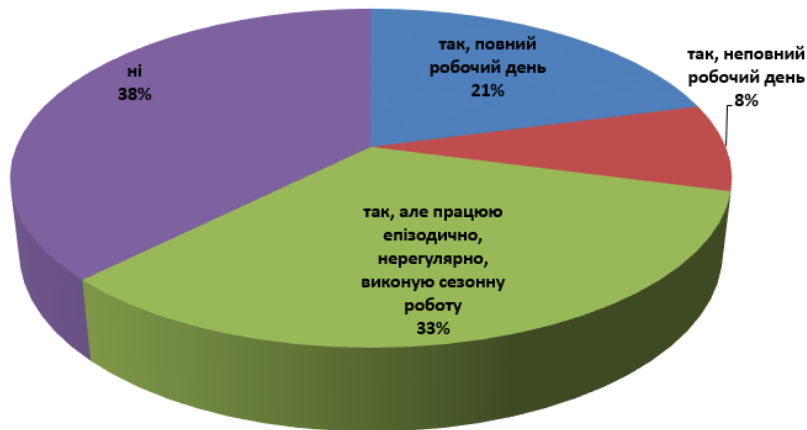

Рисунок 27 – Чи працюєте Ви під час навчання?

Вцілому здобувачі вищої освіти не працюють, таку відповідь надали 38% респондентів (рис. 27).

Студентоцентричне навчання дозволяє враховувати потреби і пропозиції студентів. Опитування показало, що забезпечувати взаємоповагу між викладачем та студентом (12%), враховувати потреби і пропозиції студентів (47%), визначати особистість студента і забезпечити підтримку з боку викладача (11%); 20% респондентів підтримують всі перелічені впровадження (рис. 28).

Впровадження студентоцентрованого навчання, на Вашу думку, дозволило:

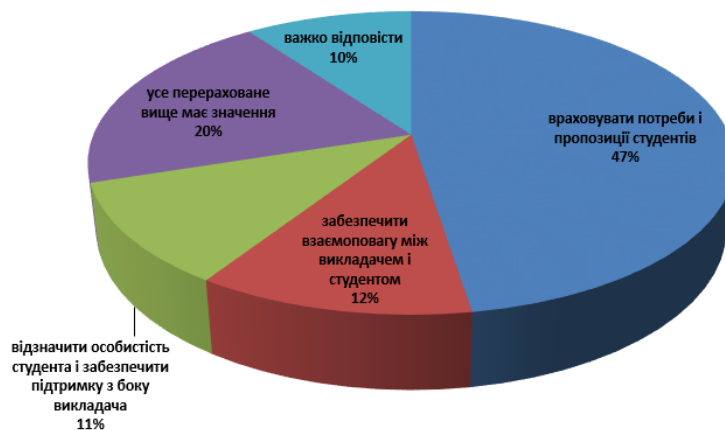

Рисунок 28 – Вплив впровадження студентоцентрованого навчання

На рисунку 29 представлено розподіл думок студентів стосовно вибору формату подання інформації при вивченні навчальних дисциплін.

**Якому формату подання інформації при вивченні навчальних дисциплін
Ви надаєте перевагу?**

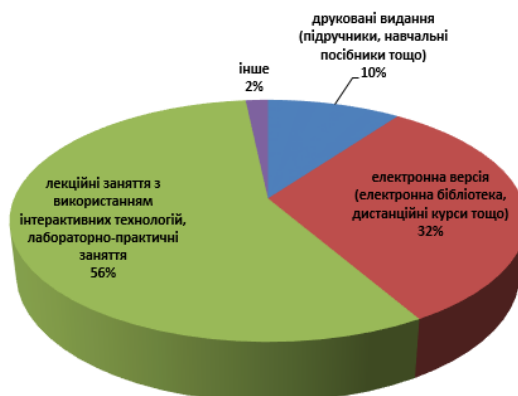
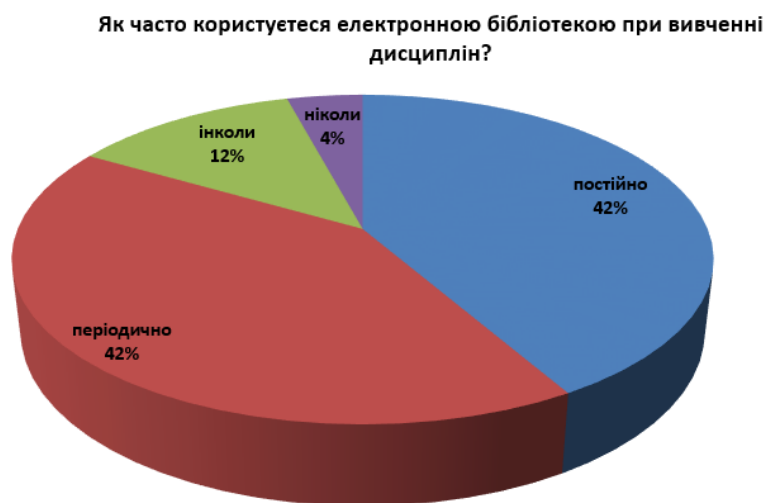

Рисунок 29 – Вибір формату подання інформації при вивченні навчальних дисциплін

Так здобувачі вищої освіти надають перевагу лекційним заняттям з використанням інтерактивних технологій та лабораторно-практичним заняттям, таку позицію висловили 56 % респондента (рис.29).

а)

б)

Рисунок 30 – Результати опитування щодо дистанційних курсів (а) та електронної бібліотеки (б).

Висновок: здебільшого здобувачі вищої освіти іноколи надають перевагу дистанційним курсам при вивченні дисциплін – 61% респондентів; при цьому періодично користуються електронною бібліотекою – 42 %.

На питання «Чи доступні Вам підручники, методичні посібники, лекції тощо в електронній формі?» 96% респондентів відповіли «так» (рис. 31).

Чи доступні Вам підручники, методичні посібники, лекції тощо в електронній формі?

Рисунок 31 – Доступність підручників, методичних посібників, лекцій тощо в електронній формі

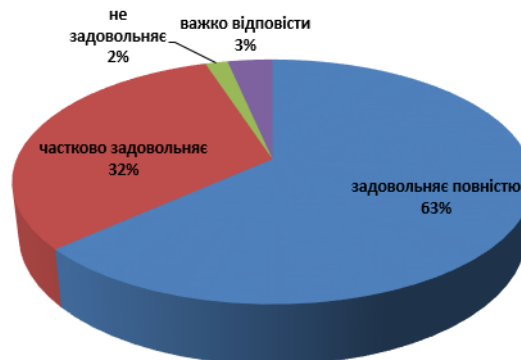
Здобувачі вищої освіти в цілому позитивно відповіли на питання «Чи задовольняє Ваші потреби в освітньому процесі забезпечення комп'ютерами, спеціалізованими лабораторіями», так зазначили – 63,0 % респондентів; 71,0% респондентів задоволені роботою бібліотеки та читального залу (рис. 32).

Чи задовольняє Ваші потреби в освітньому процесі робота бібліотеки та читального залу?

а)

Чи задовольняє Ваші потреби в освітньому процесі забезпечення комп'ютерами, спеціалізованими лабораторіями?

б)

Рисунок 32 – Результати опитування щодо бібліотеки (а) та спеціалізованих лабораторій (б)

На рисунку 33 представлено розподіл думок студентів стосовно використання викладачами різноманітних методів навчання під час проведення заняття.

**Які із методів навчання були застосовані викладачами на заняттях
(виберіть із запропонованого списку чи допишіть свій варіант відповіді):**

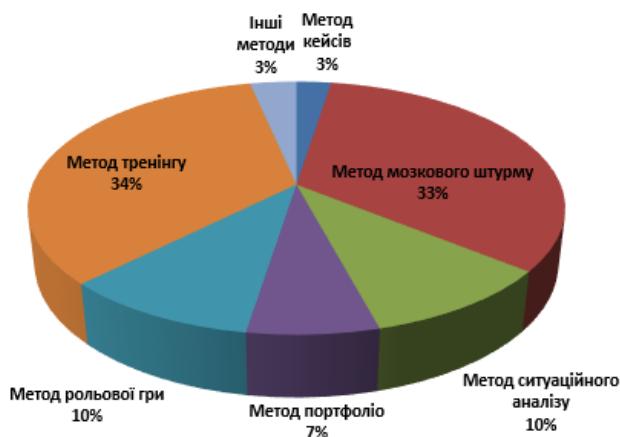

Рисунок 33 – Результати опитування щодо використання методів навчання викладачами на заняттях

Респонденти визначили, що на заняттях викладачі використовують різноманітні методи навчання. З найбільш поширених 33,0% респондентів відзначили метод мозкового штурму, метод тренінгу – 34,0%, метод ситуаційного аналізу – 10,0%, також впроваджуються методи кейсів, рольових ігор тощо.

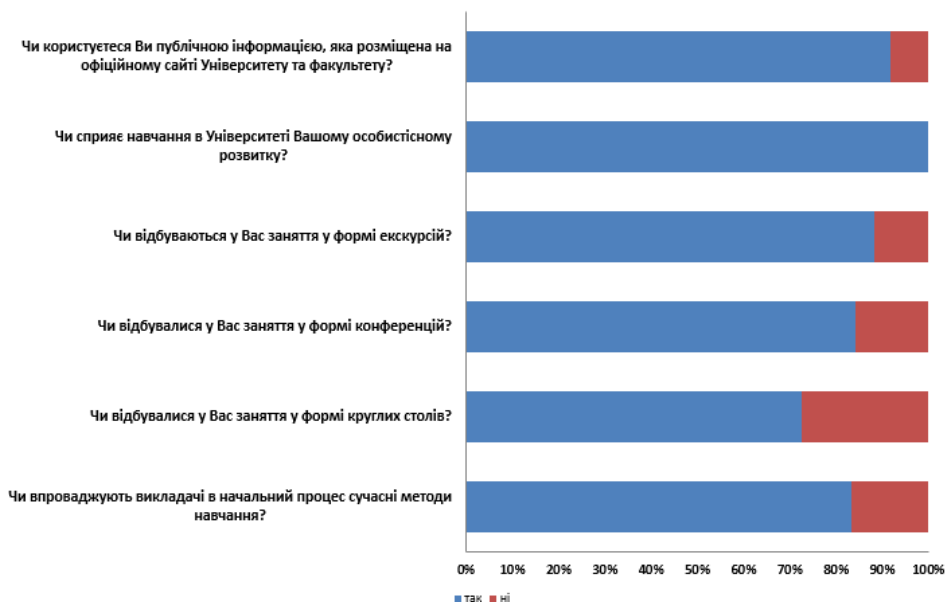

Рисунок 34 – Результати опитування щодо впровадження сучасних форм проведення занять

Зазначені здобувачами вищої освіти досить високі бали (рис. 34) свідчать про наступне: викладачі впроваджують в навчальний процес сучасні методи навчання – 85,2%; заняття відбуваються у формі круглих столів – 73,7% конференцій – 86,7 %, у формі екскурсій – 95,4 %; навчання в Університеті сприяє особистісному розвитку – 100 %, здобувачі вищої освіти користуються публічною інформацією,

яка розміщена на офіційному сайті Університету та факультету респондентів – 96,3 %.

На питання «Чи стимулює Вас до самоосвіти навчання на освітньо-професійній програмі?» 83,0% респондентів дали відповідь «так».

Висловити власну думку про якість надання освітніх послуг в Університеті 46,0% респондентів обирають способом обговорення на засіданнях органів студентського самоврядування; 37,0% обрали спосіб висловитися під час проведення опитування, а інші 15,0% обрали інші способи і 5% - відповіли, що не мають такої можливості.

Результати опитувань обговорені на засіданні Вченої ради факультету мистецтв і моди від 13 червня 2024 р., протокол №13, з метою розробки заходів щодо вдосконалення освітньо-професійної програми «Моделювання, конструювання та художнє оздоблення виробів легкої промисловості». Опитування здобувачів вищої освіти є обов'язковою складовою внутрішнього забезпечення якості освітніх програм, яка полягає в отриманні періодичного зворотного зв'язку від здобувачів.

Таким чином здобувачі вищої освіти залучені до процесу моніторингу та періодичного перегляду ОПП та інших процедур забезпечення її якості, а їхня позиція береться до уваги під час перегляду та модернізації освітньо-професійної програми «Моделювання, конструювання та художнє оздоблення виробів легкої промисловості».